

วาระแห่งชาติ
ด้านจริยธรรม ธรรมภิบาล และ
การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

คำประกาศวาระแห่งชาติ
ด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล
และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

ข้าพเจ้า พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี
ขอประกาศเจตนารมณ์ในอันที่จะมุ่งมั่นสร้างระบบการบริหารราชการแผ่นดิน
ที่สุจริต เป็นธรรม และเป็นที่ยึดมั่นศรัทธาของประชาชน
รวมทั้งขจัดปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบ
โดยมุ่งพัฒนาการบริหารราชการแผ่นดินและกฎระเบียบให้เหมาะสม
สร้างระบบราชการให้มีภูมิคุ้มกันต่อปัญหาการทุจริตทั้งปวง
จะมุ่งฟื้นฟูระบบคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล
ในการบริหารราชการแผ่นดินอย่างเร่งด่วน
โดยจะใช้กลไกของรัฐผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนไปพร้อมกันทั้งระบบ
เพื่อก่อให้เกิดผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน

ประกาศ ณ วันที่ ๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๙
พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์
นายกรัฐมนตรี

สารบัญ

	หน้า
● คุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๔
● วาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ	๖
● ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างกลุ่มผู้นำและผลักดัน ให้เกิดองค์การแห่งสุจริตธรรม	๑๒
● ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม ค่านิยม และการพัฒนาข้าราชการ	๑๔
● ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การให้คำปรึกษา แนะนำ และการ จัดการความรู้เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล	๑๖
● ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การปรับปรุงระบบบริหารงานบุคคลให้ เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม	๑๗
● ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาระบบบริหารจัดการ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาล	๒๐
● ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การวัดผลและตรวจสอบด้านจริยธรรม	๒๒
● ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การวางระบบสนับสนุนและ ปัจจัยพื้นฐานด้านจริยธรรมและธรรมาภิบาล	๒๔
● ขั้นตอนการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติฯ	๒๘
● แผนงานโครงการตามวาระแห่งชาติฯ	๓๑

คุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรง มีพระราชดำริสชี้แนะแนวทางการดำรงชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทย โดยตลอดมานานกว่า ๓๐ ปี เป็นการชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และการปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกและสรรพสิ่งต่าง ๆ ในเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นทางสายกลางที่พอประมาณ ใช้หลักวิชาการที่มีเหตุผล และสร้างภูมิคุ้มกัน เพื่อรอดพ้นจากภัยและวิกฤต เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา

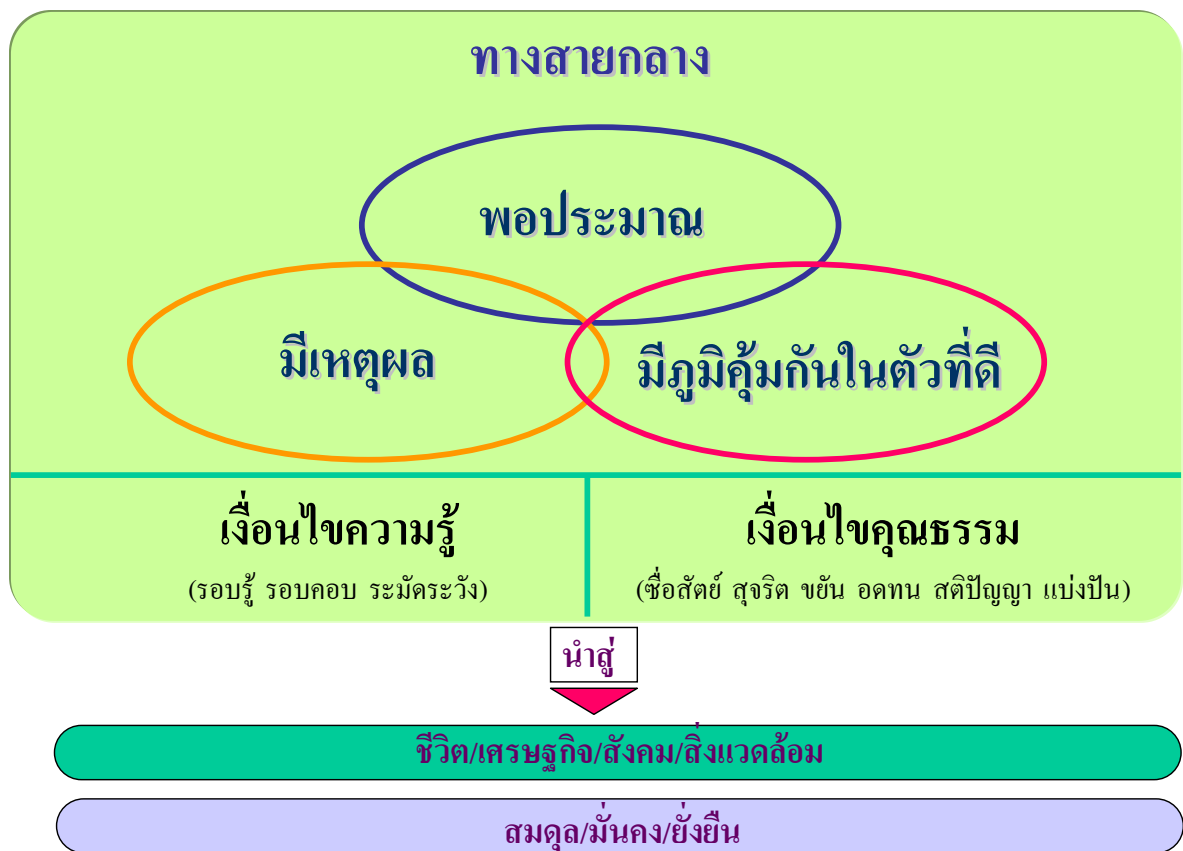
การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้ ความรอบคอบ ระมัดระวัง และ คุณธรรมเป็นพื้นฐาน โดยเงื่อนไข คุณธรรมที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย

- มีความตระหนักในคุณธรรม
- มีความซื่อสัตย์สุจริต
- มีความอดทน
- มีความเพียร
- ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต
- ไม่โลภ แบ่งปัน และไม่ตระหนี่

การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้เพื่อสร้างการบริหารราชการแผ่นดินที่ประชาชนเชื่อมั่นศรัทธา เป็นหลักการสำคัญที่จะช่วยวางรากฐานการบริหารราชการแผ่นดินอย่างสุจริต เป็นธรรม และเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนอย่างแท้จริง รัฐบาลจึงนำแนวคิดและเป้าหมายตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงดังกล่าว มากำหนดเป็น วาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาลและการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ โดยในส่วนของภาครัฐต้องเร่งพัฒนาระบบราชการและสร้างพลังของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งระบบในการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในภาคราชการ วาระแห่งชาตินี้ มีเป้าหมายเพื่อปรับให้ภาคราชการทำงานด้วยความตระหนักในหลักคุณธรรม มีจริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต ทำงานด้วยความสุจริตโปร่งใส ประหยัด ใช้หลักความรู้ หลักเหตุผล เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และ

มีจิตสำนึกในการทำงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยในระยะเริ่มต้นจะสร้างและใช้กลไกของรัฐผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนไปพร้อมกันทั้งระบบ เพื่อก่อให้เกิดผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน

สรุปปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ที่มา : “เศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร”

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
พฤษภาคม ๒๕๕๙, หน้า ๑๕.

วาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาลและ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

รัฐบาลได้ประกาศเจตนารมณ์ในคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙ ในการแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบที่เกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง รวมถึงปัญหาความเสื่อมศรัทธาในการบริหารราชการแผ่นดิน ทำให้มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะฟื้นฟูระบบคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในการบริหารราชการแผ่นดิน ตลอดจนเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และการขับเคลื่อนการบริหารราชการแผ่นดินตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐเป็นไปเพื่อทำให้ประชาชนเกิดความมั่นใจ ศรัทธา และไว้วางใจในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐ รวมถึงตัวข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในทุกกระดับ โดยเฉพาะการใช้อำนาจรัฐและการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน ทั้งนี้ การบริหารราชการแผ่นดินจะต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญ

สำหรับวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐนี้ มีสาระครอบคลุมยุทธศาสตร์และมาตรการต่างๆ อย่างสมดุล ทั้งในส่วนของรูปแบบการผลักดันให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายและประมวลจริยธรรม/จรรยาบรรณอย่างจริงจัง (Compliance-based approach) และรูปแบบการเสริมสร้าง กระตุ้น ยกระดับ ให้หน่วยงานภาครัฐและตัวข้าราชการเกิด “ความเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา” โดยเฉพาะการเตรียมตัวและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สามารถไตร่ตรองใช้เหตุผลอย่างรอบคอบ มีการปฏิบัติราชการได้อย่างเหมาะสม กล้าเผชิญกับสิ่งที่ได้ตัดสินใจและกระทำไป ให้เกียรติซึ่งกันและกัน ดูแลป้องกันรักษาปกป้องไม่ให้การปฏิบัติราชการ หรือการปฏิบัติตนเกิดความเสียหายหรือเกิดความเสียหายต่อความไม่ติงามใดๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น (Integrity-based approach) โดยมีเป้าประสงค์สำคัญๆ รวม ๒ ประการ ได้แก่

๑. ลดและปิดโอกาสการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการเพื่อสร้างความโปร่งใส
ซื่อสัตย์สุจริตลดความสูญเสียและขจัดรูรั่วไหล ในการปฏิบัติราชการ

ตัวชี้วัด

- ระดับความสำเร็จของกำหนดกฎหมายเพื่อการพัฒนาระบบและมีการดำเนินการตามมาตรการการป้องกันปราบปรามทุจริต และส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และธรรมภิบาล
  - ระดับคะแนนความโปร่งใสของภาครัฐเมื่อเปรียบเทียบกับนานาชาติดีขึ้น
  - ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้
  - ระดับความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการของส่วนราชการภาครัฐ
  - ระดับความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการทำงานของภาคราชการสูงขึ้น
  - สัดส่วนข้าราชการ/ลูกจ้างที่ถูกลงโทษทางวินัยลดลง
  - จำนวนกรณีการกระทำผิดวินัยที่ตรวจพบได้อย่างรวดเร็ว
  - ร้อยละของจำนวนเรื่องกระทำผิดมาตรฐานวิชาชีพ/จรรยาบรรณวิชาชีพที่พบและได้รับการแก้ไขภายในเวลาที่กำหนด
๒. สร้างจิตสำนึกในการประพฤติชอบ ให้ยึดมั่นในหลักศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ความสุจริต ซื่อตรง เทียงธรรม เป็นกลาง ไม่เลือกปฏิบัติรวมถึงการปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัด เกิดความคุ้มค่า มีคุณภาพมาตรฐาน ถูกต้อง ตอบสนองความต้องการของประชาชน และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

ตัวชี้วัด

- ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมภิบาลในระบบราชการ
- ร้อยละของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าใจและประยุกต์หลักคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในการปฏิบัติราชการและการดำเนินชีวิตเพิ่มสูงขึ้น
- ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการให้บริการที่โปร่งใส เป็นธรรมของภาคราชการเพิ่มสูงขึ้น

- ระดับความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานต่อความเป็นธรรมในการบริหารงานเพิ่มสูงขึ้น
- ระดับผลคะแนนความสำเร็จตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของหน่วยงานต่าง ๆ เพิ่มสูงขึ้น

ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ดังกล่าว จำเป็นที่จะต้องอาศัยปัจจัยองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ซึ่งจะต้องมีมาตรการผลักดันให้เกิดขึ้นพร้อมกันไปอย่างเป็นระบบ เริ่มตั้งแต่ในระดับตัวบุคคลขึ้นไปจนถึงระดับองค์การ

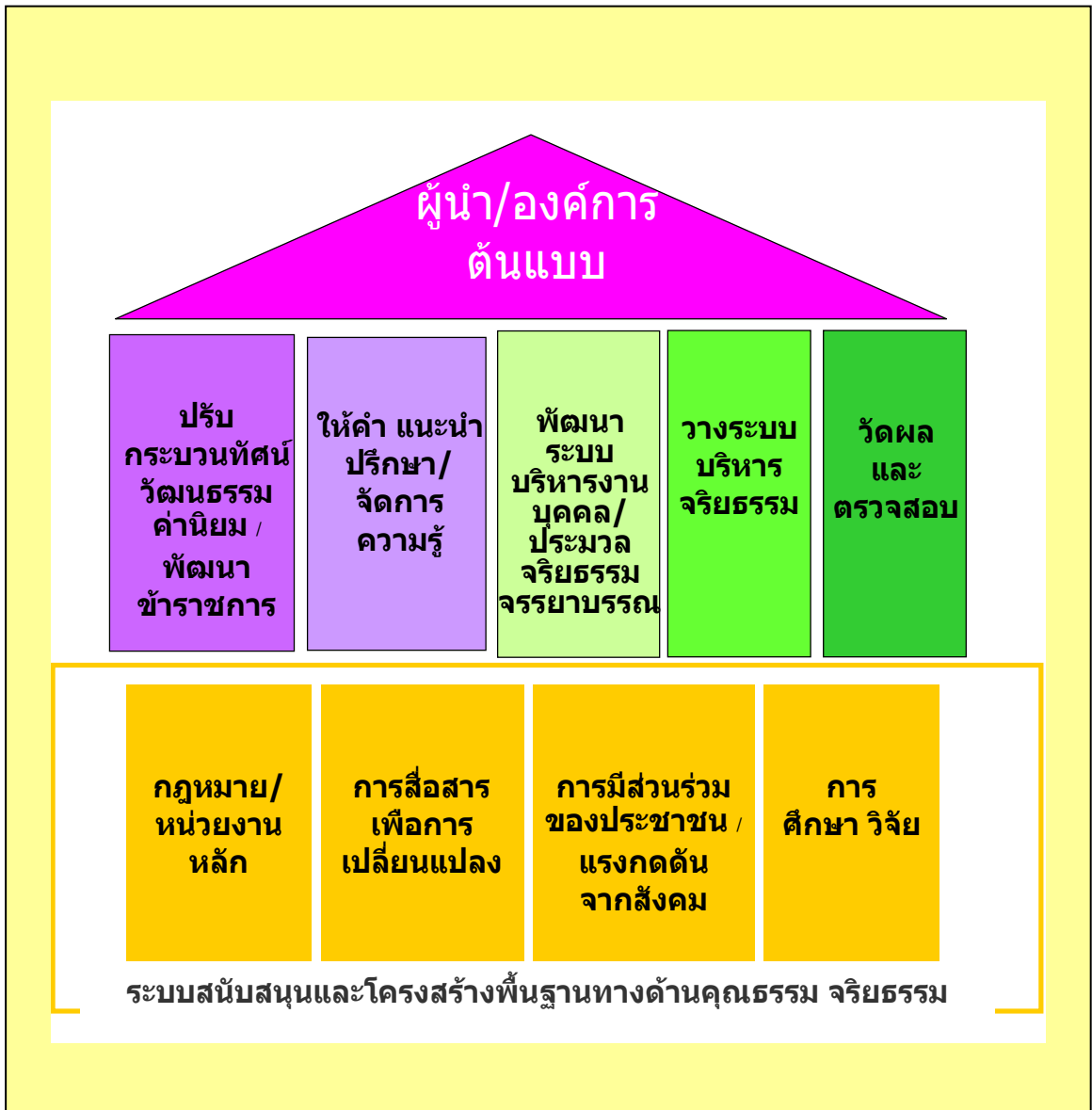
การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมภิบาลและการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐดังกล่าวนี้ จำเป็นที่จะต้องให้ความสำคัญในปัจจัยองค์ประกอบแห่งความสำเร็จ ๓ ด้าน (ดังภาพตัวแบบการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติฯ) คือ

๑. การสร้างกลุ่มผู้นำและผลักดันให้เกิดองค์การแห่งสุจริตธรรม มีประสิทธิภาพ และมีศักดิ์ศรี (Organizational Integrity) ในทุกระดับ เพื่อเป็นแบบอย่างของการเรียนรู้และขยายผล

๒. การพัฒนาระบบคุณธรรม จริยธรรม และธรรมภิบาลซึ่งเป็นระบบย่อยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงสอดคล้องกัน ได้แก่ การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรมและค่านิยม การฝึกอบรม สร้างทักษะ และพัฒนาข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในรูปแบบต่าง ๆ การจัดทำมีการให้คำปรึกษาแนะนำและการจัดการความรู้ที่เกี่ยวข้อง การปรับปรุงระบบบริหารงานบุคคลโดยเฉพาะการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริตประพฤติมิชอบในวงราชการ และการผลักดันให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม/จรรยาบรรณ ตลอดจนการวางระบบการบริหารจริยธรรมการวัดผล และการตรวจสอบ

๓. การวางระบบสนับสนุนและโครงสร้างพื้นฐานทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมภิบาล ได้แก่ การออกกฎหมาย การพัฒนาระบบ และจัดให้มีหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรง การสื่อสารทำความเข้าใจเพื่อผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลง การเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และการติดตามสถานการณ์ของบรรดาองค์กร/กลุ่มพลังต่าง ๆ ในสังคมรวมถึงการศึกษา วิจัยเชิงลึก เพื่อสร้างองค์ความรู้ในการพัฒนาขั้นต่อไป

ตัวแบบการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ
ด้านจริยธรรม ธรรมภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในภาครัฐ

การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบในภาครัฐ สามารถแยกออกมาได้เป็น ๓ ระดับ คือ ระดับรัฐบาลที่ขับเคลื่อนในภาพรวมทั้งระบบในภาครัฐ ระดับหน่วยงานที่มุ่งให้ในแต่ละส่วนราชการกำหนดกลยุทธ์/โครงการ/นวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อเสริมสร้างระบบคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล และระดับบุคคล คือ ข้าราชการแต่ละคนจะต้องมุ่งเน้นการปลูกฝังอุดมการณ์ คุณธรรม และจริยธรรมให้หยั่งลึกลงไป ในจิตใจจนเป็นพฤติกรรมนิสัย เพื่อเสริมสร้างศักดิ์ศรีและคุณค่าแห่งชีวิตของตน

สำหรับยุทธศาสตร์สำคัญในการดำเนินการนั้น ได้แก่

- **การยกย่องพระราชบัญญัติส่งเสริมธรรมาภิบาลภาครัฐ**

โดยมีองค์ประกอบหลัก ได้แก่

๑. การจัดตั้ง “สภาธรรมาภิบาลแห่งชาติ” ประกอบด้วยผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน จำนวนประมาณ ๒๐ คน เพื่อเป็นองค์กรหลักในการขับเคลื่อนกระแสคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลของสังคม

๒. การจัดตั้งองค์กรสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาครัฐ ได้แก่ “สำนักงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลภาครัฐ” เพื่อรับผิดชอบในการพัฒนา ส่งเสริม ป้องกัน และปราบปราม ตลอดจนจัดทำมาตรฐานจรรยาบรรณสำหรับ

- ข้าราชการการเมือง
- ข้าราชการประจำและเจ้าหน้าที่ภาครัฐในทุกระดับ

- **การสร้างกระบวนการเรียนรู้ในระดับองค์กรและระดับบุคคลด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในภาคราชการ เพื่อผลักดันให้เกิดองค์การสุจริตธรรมที่มีศักดิ์ศรี (Organizational Integrity) ในภาคราชการทุกระดับในวงกว้าง**

สำหรับกระบวนการทำงานในกระทรวง กรม ต่างๆ ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ รวมทั้งสิ้น ๗ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑	การสร้างกลุ่มผู้นำและผลักดันให้เกิดองค์การแห่งสุจริตธรรม
ยุทธศาสตร์ที่ ๒	การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม ค่านิยม และการพัฒนาข้าราชการ
ยุทธศาสตร์ที่ ๓	การให้คำปรึกษา แนะนำ และการจัดการความรู้เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และธรรมาภิบาล
ยุทธศาสตร์ที่ ๔	การปรับปรุงระบบบริหารงานบุคคลให้เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๕	การพัฒนาระบบบริหารจัดการด้านคุณธรรม จริยธรรมและ ธรรมภิบาล
ยุทธศาสตร์ที่ ๖	การวัดผลและตรวจสอบด้านจริยธรรม
ยุทธศาสตร์ที่ ๗	การวางระบบสนับสนุนและปัจจัยพื้นฐานด้านจริยธรรมและ ธรรมภิบาล

ซึ่งในแต่ละยุทธศาสตร์จะมีกลยุทธ์หลักต่างๆ เพื่อใช้ในการถ่ายทอดเป็นแผนงาน/
โครงการ สำหรับนำไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลต่อไป

ยุทธศาสตร์ที่

การสร้างกลุ่มผู้นำและผลักดันให้เกิดองค์การแห่งสุจริตธรรม

องค์การที่มีศักดิ์ศรีและสุจริตธรรม หมายถึง สถานที่ที่มีบุคคลมาอยู่ร่วมกันมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันด้วยความเอื้ออาทร มีความเคารพในความเป็นปัจเจกชนของสมาชิกทุกคนเอาใจใส่ดูแลซึ่งกันและกันใช้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้วยความภาคภูมิใจ รับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน และการตัดสินใจของตนเอง รวมทั้งให้ความสำคัญต่อสิ่งที่ประชาชนให้ความสนใจ ต้องการ และคาดหวังจากองค์การและบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน

ภาวะผู้นำนับเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างสูงต่อการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในองค์การ เพราะผู้นำมีอิทธิพลอย่างสูงต่อองค์การ การที่ผู้นำปฏิบัติตนอย่างมีศีลธรรม คุณธรรมและจริยธรรม จะเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

ผู้นำในที่นี้หมายถึงผู้บริหารในทุกระดับขององค์การ เมื่อผู้นำมีค่านิยม ความเชื่อที่ตนเองยึดมั่นอย่างไร ก็มักแสดงพฤติกรรมที่ตรงกับสิ่งที่ตนเชื่อถือออกมา ไม่ว่าจะพฤติกรรมนั้นจะดีหรือไม่ย่อมมีอิทธิพลต่อผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างมาก และส่งผลต่อการที่พวกเขายึดถือปฏิบัติตาม ฉะนั้นเมื่อผู้นำในองค์การได้แนะนำผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติตนอย่างไร จำเป็นอย่างยิ่งที่ตนเองจะต้องทำในสิ่งที่ตนได้พูดอย่างเคร่งครัด

ดังนั้น ภาคราชการจำเป็นต้องสร้างผู้นำเพื่อขับเคลื่อนคุณธรรมฯ ในทุกองค์การทุกระดับ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี ให้ข้าราชการได้เรียนรู้และปฏิบัติตาม

กลยุทธ์หลัก

๑. การสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงในทุกองค์การและทุกระดับเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับการเรียนรู้และขยายผล

เพื่อเป็นการสร้างแบบอย่างที่ดีของผู้นำและข้าราชการที่มีคุณลักษณะตรงตามเงื่อนไขคุณธรรมแห่งปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งหมายถึงปฏิบัติราชการ โดยตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพื่อการทำงานที่มุ่งให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน

๒. การพัฒนาองค์การแห่งศักดิ์ศรีและสุจริตธรรม

การจะพัฒนาไปสู่องค์การแห่งศักดิ์ศรีและสุจริตธรรม ภาคราชการจำเป็นต้องสร้างระบบการบริหาร การกำหนดกติกา และวิธีการดำเนินการ หรือเครื่องมือในการทำงาน ที่เน้นการสร้างองค์การที่สมาชิกเปี่ยมด้วยมโนสุจริต เป็นองค์การที่สมาชิกยอมรับในหลักการที่เกิดขึ้นโดยวิธีการมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำและอาศัยความร่วมมือจากผู้บริหาร และข้าราชการทุกระดับ เพื่อหล่อหลอมข้าราชการและองค์การให้มีศักดิ์ศรีและจริยธรรม อย่างเป็นรูปธรรม

ในการนี้ ทุกส่วนราชการต้องเร่งดำเนินการไปสู่การสร้างผู้นำเพื่อขับเคลื่อนคุณธรรมฯ ในทุกองค์การทุกระดับ และวางรากฐานองค์การแห่งศักดิ์ศรีและสุจริตธรรมใน ๓ ลักษณะ คือ

- กำหนดมาตรการและมาตรฐานขององค์การแห่งศักดิ์ศรีและสุจริตธรรมพร้อม สร้างผู้นำเพื่อขับเคลื่อนคุณธรรม และองค์การแห่งศักดิ์ศรี
- ส่งเสริมการพัฒนาระบบและการสร้างนวัตกรรมทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมภิบาล ของส่วนราชการต่าง ๆ
- ค้นหาตัวอย่างโครงการนวัตกรรมทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมภิบาล จากส่วนราชการต่าง ๆ เพื่อประมวลเป็นตัวอย่างและเผยแพร่ให้ส่วนราชการ อื่น ๆ นำไปศึกษาและประยุกต์ใช้ต่อไป

๓. การพัฒนาองค์การให้มีขีดสมรรถนะสูง

เป็นการพัฒนาองค์การให้มีรูปแบบของพฤติกรรมและการปฏิบัติงานของข้าราชการที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน ปรับปรุงการบริการประชาชนโดยเน้นรูปแบบการให้บริการด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) รวมทั้งการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการให้บริการของส่วนราชการภาครัฐ และการเพิ่มน้ำหนักตัวชี้วัดด้านการบริการประชาชนในการประเมินผลตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ให้มากขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่

๒

การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม ค่านิยม และการพัฒนา ข้าราชการ

การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยมของระบบราชการ นั้น มุ่งหมายให้ข้าราชการไทยมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เหมาะสมกับระบบการบริหารจัดการภาครัฐที่ดี โดยยึดหลัก ๔ พ เป็นแนวทางในการดำเนินการ อันประกอบด้วย

๑. **พึงตนเอง** เป็นข้าราชการที่สามารถพึ่งตนเองในการทำงานและการใช้ชีวิต เน้นให้การรับราชการมีความเป็นมืออาชีพ ทำงานอย่างมีศักดิ์ศรี (Integrity) ชยันตั้งใจทำงาน (Activeness)

๒. **พอดี** เป็นข้าราชการที่ต้องทำงาน ใช้ชีวิต และวางตัวอย่างพอดี พอดี โดยยึดหลักความเหมาะสม สามารถปรับตัวได้ทันโลก (Relevancy) มีจิตใจและการกระทำที่เป็นประชาธิปไตย ยอมรับหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้เกิดความโปร่งใส (Democracy)

๓. **พอเพียง** การทำงานของข้าราชการจะต้องครอบคลุมหลักความรอบคอบ มีเหตุผล และมีความเพียงพอทั้งในเรื่องของขอบเขตของงานและความครบถ้วน โดยรับผิดชอบผลงานต่อสังคม (Accountability) และมีศีลธรรม และคุณธรรม (Morality)

๔. **พอใจ** ข้าราชการต้องพอใจในสถานภาพของตน และเน้นความพึงพอใจของประชาชนจากผลงานของตน (Yield) ที่มีประสิทธิภาพ (Efficiency)

ดังนั้น หน่วยงานภาคราชการจึงต้องมุ่งมั่นพัฒนาข้าราชการในทุกระดับอย่างจริงจังและต่อเนื่องเพื่อให้ข้าราชการเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม

กลยุทธ์หลัก

๑. การน้อมนำแนวทางการประพฤติปฏิบัติตนเป็นข้าราชการที่ดีตามรอยพระยุคลบาทสู่การปฏิบัติ

พัฒนาข้าราชการให้มีคุณธรรม จริยธรรม โดยการเรียนรู้จากพระราชกรณียกิจ พระราชจริยวัตร และพระบรมราโชวาทที่พระราชทานให้แก่ข้าราชการ โดยเน้นกระบวนการการมีส่วนร่วมของข้าราชการทุกคน ทั้งนี้ จะพัฒนาหลักสูตรเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท และหลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นหลักสูตรสำหรับการอบรมข้าราชการทุกระดับ

๒. การพัฒนาด้านคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ

มุ่งพัฒนาข้าราชการทุกระดับ โดยส่งเสริมการฝึกอบรมด้านจริยธรรมอย่างเข้มข้น ผลักดันให้ทุกส่วนราชการภาครัฐ เร่งส่งเสริมข้าราชการในสังกัดให้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการมีคุณธรรม จริยธรรม สามารถตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำบางสิ่งบางอย่างได้อย่างเหมาะสม กล่าวคือ

- ให้ทุกหน่วยงานต้องเร่งสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะ โดยวิธีการต่าง ๆ เช่น การผลิตสื่อ การฝึกอบรมเสริมสร้างความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม หรือการวางมาตรการที่กระตุ้นและเสริมสร้างการเรียนรู้และยอมรับ
- การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสุขจิตโปร่งใส หรือดำเนินโครงการถิ่นไทยใสสะอาด ร่วมน้อมเกล้าฯ ถวายในหลวง ร่วมกับ มูลนิธิประเทศไทยใสสะอาด และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ หรือดำเนินกิจกรรมอื่น ๆ ร่วมกับสถาบันการศึกษา องค์กรพัฒนาภาคเอกชน ภาคเอกชน หรือ องค์กรต่าง ๆ

๓. การพัฒนาข้าราชการรุ่นใหม่ให้มีคุณธรรม จริยธรรมและขีดความสามารถสูงเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง

เร่งสร้างบุคลากรที่มีศักยภาพสูงเข้าสู่ระบบราชการในตำแหน่งผู้บริหาร ทั้งนี้การพัฒนาข้าราชการรุ่นใหม่ดังกล่าวมุ่งสร้างคนเก่ง พัฒนาคนดีที่มีคุณธรรม และจริยธรรม ป้อนสู่ระบบราชการยุคใหม่

การให้คำปรึกษาแนะนำ เป็นเครื่องมือสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะนำไปใช้ในการเสริมสร้างจริยธรรม เพื่อให้ข้าราชการได้ปรึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมบางอย่างที่ไม่แน่ใจว่าเป็นสิ่งที่ขัดแย้งต่อบรรทัดฐานทางจริยธรรมหรือไม่ ซึ่งการที่จะพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาแนะนำได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ต้องมีการพัฒนาระบบการจัดการความรู้ควบคู่ไปด้วย เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การให้คำปรึกษา จัดเก็บเป็นระบบฐานข้อมูลสำหรับการพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาแนะนำต่อไป

กลยุทธ์หลัก

๑. การพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาแนะนำด้านจริยธรรม

พัฒนาระบบการให้คำปรึกษา แนะนำด้านคุณธรรม จริยธรรม แก่ข้าราชการ ทั้งระบบ ตั้งแต่ การพัฒนาที่ปรึกษาแนะนำด้านจริยธรรม (Ethics Counselor) รวมทั้งเปิดให้บริการสายด่วนจริยธรรม (Ethics Hotline) เพื่อให้คำปรึกษา รับความคิดเห็นและตอบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม

๒. การวางระบบข้อมูลและการจัดการความรู้ด้านจริยธรรมและธรรมาภิบาล

เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการจัดการความรู้ และวิธีการปฏิบัติอันเป็นเลิศ (Best Practices) ในด้านจริยธรรมและธรรมาภิบาล ซึ่งจะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ชั้นในภาคราชการ

ยุทธศาสตร์ที่

๔

การปรับปรุงระบบบริหารงานบุคคล

ให้เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม

การบริหารงานบุคคลเป็นเครื่องมือหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการเสริมสร้างคุณธรรม และจริยธรรมในองค์การโดยการเชื่อมโยงเรื่องคุณธรรม และจริยธรรมไว้ในกระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคลอันประกอบด้วย การคัดเลือกบุคลากร การเลื่อนตำแหน่ง การพัฒนาบุคลากร และการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อนำไปสู่การบริหารราชการแบบมืออาชีพ

กลยุทธ์หลัก

๑. การทดสอบข้าราชการเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม

เป็นการพัฒนาเครื่องมือเพื่อเป็นการทดสอบคุณธรรม จริยธรรม ของข้าราชการ ในทุกระดับ ซึ่งจะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการวางแผนพัฒนาข้าราชการด้านจริยธรรม คุณธรรม อย่างเป็นระบบต่อไป

๒. การวางเงื่อนไขด้านคุณธรรมและจริยธรรมเป็นองค์ประกอบของการแต่งตั้งบุคคลเข้าสู่การดำรงตำแหน่งผู้บริหารของหน่วยงาน

เป็นการนำเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมมากำหนดไว้ในกระบวนการของการแต่งตั้ง หรือเลื่อนเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารในทุกระดับของหน่วยงาน โดยให้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ

๓. การจัดทำสมุดพกข้าราชการเพื่อบันทึกผลงานและคุณงามความดี

เป็นการจัดทำแฟ้มผลงานข้าราชการเพื่อบันทึกผลงาน และพฤติกรรมที่ดีหรือที่มีปัญหาของข้าราชการแต่ละคน ซึ่งแฟ้มผลงานดังกล่าวจะเป็นการประเมินพฤติกรรมในลักษณะการสะสมผลงานและคุณงามความดี ซึ่งจะมีผลต่อการสร้างกำลังใจสำหรับข้าราชการที่ประพฤติดีประพฤติชอบ รวมถึงเป็นการสร้างระบบถ่วงดุลอำนาจ และเกิดความโปร่งใสในการประเมินผลบุคคล ทั้งนี้ จะมีการจัดทำแฟ้มประมวลผลงานเพื่อเป็นส่วนประกอบในการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการ โดยจะบันทึกพฤติกรรม ความดีงามและข้อบกพร่องหรือปัญหา ซึ่งมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงาน เพื่อส่งเสริมให้ข้าราชการมีความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของตนเอง และผู้บังคับบัญชาในทุกระดับจะให้ความสำคัญอย่างจริงจังต่อพฤติกรรมการทำงาน ของข้าราชการ เพื่อส่งเสริมให้ข้าราชการที่ดีและมีความสามารถสูงได้มีโอกาสก้าวหน้า ในทางราชการ และควบคุมหรือพัฒนาข้าราชการที่ไม่ดีให้ปรับเปลี่ยนมาเป็นข้าราชการที่ดีต่อไป

๔. การเสริมสร้างความเข้มแข็งของการพิทักษ์ระบบคุณธรรม
เป็นการปรับปรุงระบบจรรยาบรรณ วินัย อุดมการณ์ ร่องทุกซ์ ของข้าราชการ โดยมุ่งเน้นการปรับปรุงวิธีการดำเนินการทางวินัยที่มีประสิทธิภาพ และเกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย โดยการแก้ไขกฎหมายระเบียบข้าราชการพลเรือน ให้มีคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) เพื่อดูแลและพิทักษ์ระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลให้ข้าราชการที่มีความรู้ความสามารถได้รับโอกาสอย่างเสมอภาคในการดำรงตำแหน่ง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้ข้าราชการสามารถกล้ายืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชน โดยไม่เกรงกลัวต่ออำนาจอิทธิพลที่ไม่ถูกต้อง
๕. การจัดให้มีระบบเฝ้าระวังและรับข้อมูลเกี่ยวกับทุจริตประพฤติมิชอบในวงราชการ
พัฒนากลไกการให้ข้อมูล หรือเบาะแสเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ โดยให้มีกฎหมายคุ้มครองผู้ให้ข้อมูลที่เป็นจริงและมีประโยชน์ต่อทางราชการ (Whistleblower) จากการข่มขู่ หรือกลั่นแกล้งของผู้มีอำนาจ หรือผู้มีอิทธิพล
๖. การวางระบบป้องกันความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัว และผลประโยชน์ส่วนรวม
วางระเบียบและเงื่อนไขเพื่อป้องกันมิให้ข้าราชการในหน่วยงานใช้อำนาจของรัฐเอื้อประโยชน์แก่ส่วนตนและพวกพ้อง (Conflict of interests) โดยให้มีกฎหมายเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมและธรรมภิบาลในวงราชการ ที่ครอบคลุมถึงการป้องกันความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัว และผลประโยชน์ส่วนรวม เพื่อปิดโอกาสไม่ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแสวงหาประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และในเชิงความสัมพันธ์ส่วนตน เช่น การถือหุ้นบริษัทที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ รับสัมปทานจากรัฐ มีส่วนได้เสียในการเป็นกรรมการ รวมถึงบังคับใช้กับคู่สมรสของเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย ซึ่งหมายถึงการเอื้อประโยชน์ในเชิงการให้ความดีความชอบแก่คู่สมรส ญาติมิตรในกรณีที่อยู่ภายในหน่วยงานเดียวกันด้วย
๗. การสร้างโอกาสและทางเลือกใหม่ในการปฏิบัติราชการให้กับข้าราชการ
ส่งเสริมการพัฒนาข้าราชการมืออาชีพ โดยกำหนดมาตรการหรือแนวทางเพื่อพัฒนาข้าราชการที่ได้ปฏิบัติงานมาแล้ว ได้มีโอกาสทบทวน ประสพการณ์ ความต้องการของตนเอง การปรับเปลี่ยนทัศนคติและการทำงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ตามความเหมาะสม รวมทั้งการพัฒนาขีดสมรรถนะของตนให้ตรงกับงานอย่างแท้จริง โดยจัดให้มีศูนย์พัฒนา และเพิ่มพูนทักษะข้าราชการ

๘. การกำหนดมาตรการที่เกี่ยวข้องกับเงินสินบนนำจับ

กำหนดมาตรการสร้างความโปร่งใสของข้าราชการและหน่วยงานที่มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนเงินสินบนนำจับ โดยจัดทำบัญชีรายการ และประกาศ ชี้แจง พร้อมทั้งแสดงต่อคณะรัฐมนตรีและสาธารณชน นอกจากนี้ จะทำการศึกษาทบทวนมาตรการการกำหนดค่าตอบแทนของเงินสินบนนำจับในภาคราชการ

ยุทธศาสตร์ที่

๕

**การพัฒนาระบบบริหารจัดการด้านคุณธรรม จริยธรรม
และธรรมภิบาล**

การพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อให้ภาคราชการมีแนวปฏิบัติและวิธีการดำเนินงาน
ในด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมภิบาลที่เทียบเท่าเกณฑ์สากล เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ของ
ประเทศและการยอมรับจากนานาประเทศ

กลยุทธ์หลัก

๑. การสร้างเกณฑ์ตัวชี้วัดเพื่อวัดผลด้านจริยธรรมในส่วนราชการภาครัฐ

เป็นการนำหลักคุณธรรม จริยธรรมไปปรับใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติราชการ โดยให้
ความสำคัญกับตัวชี้วัดด้านจริยธรรมเป็นลำดับแรก ทั้งนี้ จะเริ่มนำตัวชี้วัดด้านคุณธรรม
จริยธรรม มาประเมินผลควบคู่กับการประเมินผลปฏิบัติราชการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐
หากส่วนราชการภาครัฐใด ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านจริยธรรมจะไม่ได้รับการจัดสรรเงิน
รางวัล นอกจากนี้ จะปรับปรุงหลักเกณฑ์การให้เงินรางวัลใหม่เพื่อให้เกิดความ
เท่าเทียมระหว่างผู้บริหารและปฏิบัติงาน

**๒. การวางระบบบริหารความเสี่ยงและการควบคุมความเสี่ยงด้านจริยธรรม
และธรรมภิบาล**

สร้างกลไกการวิเคราะห์ความเสี่ยงของโครงการต่างๆ และวางมาตรการในการป้องกัน
ความเสียหาย ตลอดจนทำให้ระบบราชการเป็นระบบเปิด มีเครือข่ายประชาสังคมมา
เป็นส่วนร่วมในการตรวจราชการด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมภิบาล เพื่อสร้าง
ภูมิคุ้มกันที่ดีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้ จะได้นำระบบจัดเก็บเอกสาร
อิเล็กทรอนิกส์มาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในการตรวจสอบหลักฐาน

๓. การผลักดันให้ส่วนราชการภาครัฐดำเนินการตามมาตรการสร้างราชการใสสะอาด
กระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุน ให้ส่วนราชการภาครัฐ ดำเนินการตามมาตรการสร้างราชการ
ใสสะอาด ซึ่งประกอบด้วยมาตรการหลัก ๓ ประการ คือ การส่งเสริมจิตสำนึกราชการ
ใสสะอาด การป้องกันเหตุการณและพฤติกรรมต่าง ๆ ที่อาจเป็นภัยต่อการนำไปสู่
ประเทศไทยใสสะอาด และการจัดการกรณีทุจริตและคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นแล้วหรือกำลัง
เกิดขึ้น โดยนำกรณีของส่วนราชการภาครัฐที่สามารถดำเนินการตามมาตรการสร้าง
ราชการใสสะอาดได้ประสบความสำเร็จมาเป็นต้นแบบในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
๔. การพัฒนาผู้รับผิดชอบด้านจริยธรรม
ส่งเสริมให้แต่ละส่วนราชการภาครัฐมีผู้รับผิดชอบหลักด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
และธรรมาภิบาล (โดยอาจเป็นกลุ่มพัฒนาระบบบริหารที่มีอยู่แล้วในทุกส่วนราชการภาครัฐ)
เพื่อเป็นกลไกในการผลักดันองค์การให้เปลี่ยนแปลงไปสู่องค์การที่มีคุณธรรม จริยธรรม
และธรรมาภิบาล ทั้งนี้ ให้มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ๕ ประการ คือ
  - ๑) สร้างการเปลี่ยนแปลงด้านคุณธรรม จริยธรรมให้เกิดขึ้น โดยกำหนดนโยบาย
เป้าประสงค์และกลยุทธ์ ให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการเป็นองค์การแห่ง
คุณธรรม จริยธรรม
  - ๒) กำหนดแนวทางปฏิบัติในด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่ข้าราชการ
  - ๓) สร้างความรู้ ความเข้าใจในเรื่องพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการมีคุณ ธรรม จริยธรรม
โดยมีกระบวนการรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำไปแก้ปัญหาที่สอดคล้องกับ
สถานการณ์ในส่วนราชการภาครัฐ
  - ๔) ผลักดันให้มีการณรงค์ในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในส่วนราชการ
ภาครัฐ
  - ๕) สอดส่อง ดูแล ด้านคุณธรรม จริยธรรม และการประพฤติมิชอบในการปฏิบัติ
หน้าที่

ยุทธศาสตร์ที่

๖

การวัดผลและการตรวจสอบด้านจริยธรรม

การตรวจสอบจริยธรรม เป็นเครื่องมือหนึ่งที่ทำให้องค์กรทราบสถานะ และสภาพจริยธรรม ภายในองค์กรว่าอยู่ในระดับใด และควรกำหนดรูปแบบและองค์ประกอบของจริยธรรมที่องค์กร ต้องการอย่างไร รวมทั้งวางแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาจริยธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์หลัก

๑. การพัฒนาแบบประเมินผลจริยธรรมด้วยตนเองของข้าราชการ

ส่งเสริมให้ข้าราชการสามารถสอบทานและตระหนักถึงคุณธรรม จริยธรรม ที่ตนเองได้ ประพฤติปฏิบัติว่าเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎระเบียบและจริยธรรมได้ด้วยตนเอง สามารถประเมินตนเอง(Ethics Self-assessment) ทั้งในด้านที่เป็นพฤติกรรมเชิงบวก และเชิงลบ รวมทั้งแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขตนเองให้ดำรงตนอยู่ในความถูกต้องดีงาม ทั้งนี้ จะจัดทำแบบประเมินตนเองของข้าราชการผนวกอยู่ในสมุดพกข้าราชการ

๒. การตรวจสอบจริยธรรม

พัฒนาระบบการตรวจราชการด้านจริยธรรม (Ethics Audit) ในส่วนราชการภาครัฐ อย่างจริงจัง โดยกำหนดแนวทางการตรวจสอบ และการรายงานผลการตรวจให้แก่ คณะรัฐมนตรีทราบ

๓. การจัดทำและผลักดันให้มีการปฏิบัติตามประมวลจรรยาบรรณของข้าราชการ

ผลักดันให้ส่วนราชการภาครัฐจัดทำและ/หรือทบทวนประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ โดยให้ทุกส่วนราชการภาครัฐศึกษา และจัดทำจรรยาบรรณกลุ่มข้าราชการในสายงาน เฉพาะ เพื่อกำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ กำหนดเงื่อนไขและบทลงโทษเกี่ยวกับการ กระทำอันเป็นปฏิปักษ์ต่อจริยธรรม ซึ่งจะต้องสื่อสารและจูงใจให้ข้าราชการทุกคน ประพฤติตนเอง ให้สอดคล้องกับจริยธรรมขององค์กร ทั้งนี้ ให้ครอบคลุมถึง ข้าราชการการเมืองด้วย

**๔. การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล
ภาคราชการประจำกระทรวง**

เสริมสร้างความเข้มแข็งของการกำกับดูแลและควบคุมตนเองที่ดีของส่วนราชการ
ภาครัฐ โดยเพิ่มบทบาทคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการประจำ
กระทรวง ในการตรวจสอบด้านจริยธรรม เพื่อให้เกิดความยุติธรรม โปร่งใส คุ่มค่า
มีประสิทธิภาพแสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบต่อประเทศชาติและประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่

๓

การวางระบบสนับสนุนและปัจจัยพื้นฐานด้านจริยธรรม
และธรรมาภิบาล

การวางระบบสนับสนุนและโครงสร้างปัจจัยพื้นฐานทางด้านจริยธรรม เพื่อเอื้อต่อการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ทั้งในด้านของการควบคุม การชี้แนะและการส่งเสริมให้เกิดขึ้นในภาคราชการอย่างต่อเนื่อง

กลยุทธ์หลัก

๑. การสร้างเงื่อนไขเพื่อยกระดับประเทศสู่มาตรฐานสากลด้านจริยธรรม
กำหนดกฎหมายและแก้ไขปรับปรุงกฎหมายกฎระเบียบเพื่อนำไปสู่การให้สัตยาบันอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ทั้งนี้ เพื่อสร้างกระแสความตื่นตัวของทุกภาคส่วนในสังคม
๒. การยกร่างกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรี
ให้มีการยกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการและการตัดสินใจของคณะรัฐมนตรี (Cabinet Laws) เพื่อให้การตัดสินใจของคณะรัฐมนตรีเป็นไปอย่างถูกต้อง มีความรับผิดชอบต่อการบริหารราชการแผ่นดิน และยึดประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญ
๓. จัดทำกฎหมายเพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล
ยกร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมธรรมาภิบาลภาครัฐ เพื่อเป็นบรรทัดฐานในการประพฤติปฏิบัติตน การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณ และการป้องกันการกระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบของข้าราชการ ซึ่งรวมถึงการพิจารณาจัดตั้งกลไกเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา ส่งเสริม ป้องกัน และปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบในอนาคต
๔. การส่งเสริมและผลักดันให้ทุกส่วนราชการภาครัฐปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖
ให้ทุกส่วนราชการภาครัฐดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ไปปฏิบัติให้เกิดผล โดยเฉพาะการให้ความสำคัญและมุ่งเน้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวก การตอบสนองความต้องการของประชาชนในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงแก้ไข ปรับปรุง เพิ่มเติมในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน

๕. การจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล เพื่อพัฒนา ส่งเสริม ป้องกันและปราบปรามการทุจริตในวงราชการ

- เร่งรัดและผลักดันให้มีการจัดตั้งสำนักงานส่งเสริม คุณธรรม และจริยธรรม เพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมในภาคราชการ โดยศึกษาและฝึกอบรมด้านจริยธรรมข้าราชการ จัดทำคู่มือกำหนดแนวทางปฏิบัติ ด้านจริยธรรมให้กับข้าราชการ ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับข้อสงสัยด้านจริยธรรม
- ศึกษาและกำหนดแนวทางในการจัดตั้งกลไกเพื่อป้องกัน ปราบปรามและแก้ไข ปัญหาการทุจริตในวงราชการ โดยเฉพาะในกรณีกระทำความผิดประพฤติมิชอบ ของข้าราชการรายย่อยๆ ทั้งในภาคราชการและท้องถิ่นตั้งแต่ระดับ ๘ ลงมา เพื่อ เสริมกำลังและเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการแก้ไขปัญหาการทุจริต ประพฤติมิชอบของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

๖. การสื่อสารเพื่อการเปลี่ยนแปลงด้านจริยธรรม

จัดการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อโทรทัศน์และวิทยุภายใต้โครงการ “คุณธรรม จริยธรรม นำชาติ” พร้อมจัดกิจกรรมรณรงค์ เพื่อกระตุ้นให้ข้าราชการตระหนักและรับรู้ถึงการ ปรับเปลี่ยนตนเองเพื่อนำไปสู่การเป็นข้าราชการที่มีคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล

๗. การศึกษาวิจัยเชิงลึกเพื่อสร้างองค์ความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัย สร้างนวัตกรรมเพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลบนฐานขององค์ความรู้ และนำข้อเสนอแนะจากการวิจัยมาเป็นแนวทางใน การพัฒนาและยกระดับสู่มาตรฐานสากล

๘. การเสริมสร้างบทบาทและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ในการพัฒนา จริยธรรม ธรรมภิบาล และวัดผลด้านจริยธรรม

- การเสริมสร้างบทบาทในการตรวจสอบของภาคประชาชน โดยศึกษาและวางมาตรการ เพื่อเปิดโอกาสในการสร้างกลไก และนำเครือข่ายภาคประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วม เป็นภาคีกับภาคราชการในการพัฒนาระบบคุณธรรม จริยธรรม การวัดผล และการติดตาม ผลสำเร็จด้านคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลของภาคราชการอย่างเป็นรูปธรรม

- เปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนานโยบายของรัฐ เสนอแนะ ระบบการบริหารงานและการให้บริการ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการประชาชนที่แท้จริง โดยจัดให้มีคณะกรรมการภาคประชาชน (Lay Board)

- การสนับสนุนองค์กรประชาสังคมในการติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์ อันมีความล่อแหลมต่อการละเมิดคุณธรรม จริยธรรมและธรรมภิบาลในภาคราชการ

๙. การสร้างเยาวชนให้เป็นกลไกการส่งผ่านจริยธรรมไปสู่ครอบครัว

ส่งเสริมให้มีการปลูกฝังด้านจริยธรรมในเยาวชนอย่างจริงจัง เพื่อให้เยาวชนเป็นกลไกการส่งผ่านจิตสำนึกด้านจริยธรรมไปสู่ข้าราชการในฐานะเป็นผู้ปกครองอันจะทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อหล่อหลอม คุณธรรม จริยธรรมในสถาบันครอบครัว โดยจัดทำโครงการ “เล่าเรื่องคนดีให้ลูกฟัง” รวมทั้งการสร้าง “วิทยากรอาสา” ขึ้น จากเยาวชนคนรุ่นใหม่เพื่อทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดความรู้ด้านคุณธรรม และจริยธรรม

๑๐. การจัดให้มีกลไกหรือช่องทางรับข้อร้องเรียน ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และคำชมเชย จากประชาชน

เป็นการนำข้อร้องเรียน ปัญหา ความต้องการของประชาชนไปพิจารณาเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการบริหารหรือปฏิบัติราชการให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ทันทั่วถึง และเพื่อการพัฒนาภาคราชการให้มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในการดำเนินงาน

นอกจากนี้ ยังควรสร้างช่องทางในการชมเชยข้าราชการที่ประพฤติดี หรือการแจ้งข้อมูลต่างๆ ที่ประสบเห็นข้าราชการแสดงความดีอันเป็นที่ประจักษ์ เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้ข้าราชการต้องการทำความดีอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาจริยธรรมและการพัฒนาองค์กรต่อไป

อนึ่ง เพื่อให้การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติเกิดผลครอบคลุมทั้งระบบ จำเป็นต้อง ขยายผลวาระแห่งชาติในรัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน และผลักดัน ให้องค์การภาครัฐในทุกรูปแบบได้นำวาระแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติ

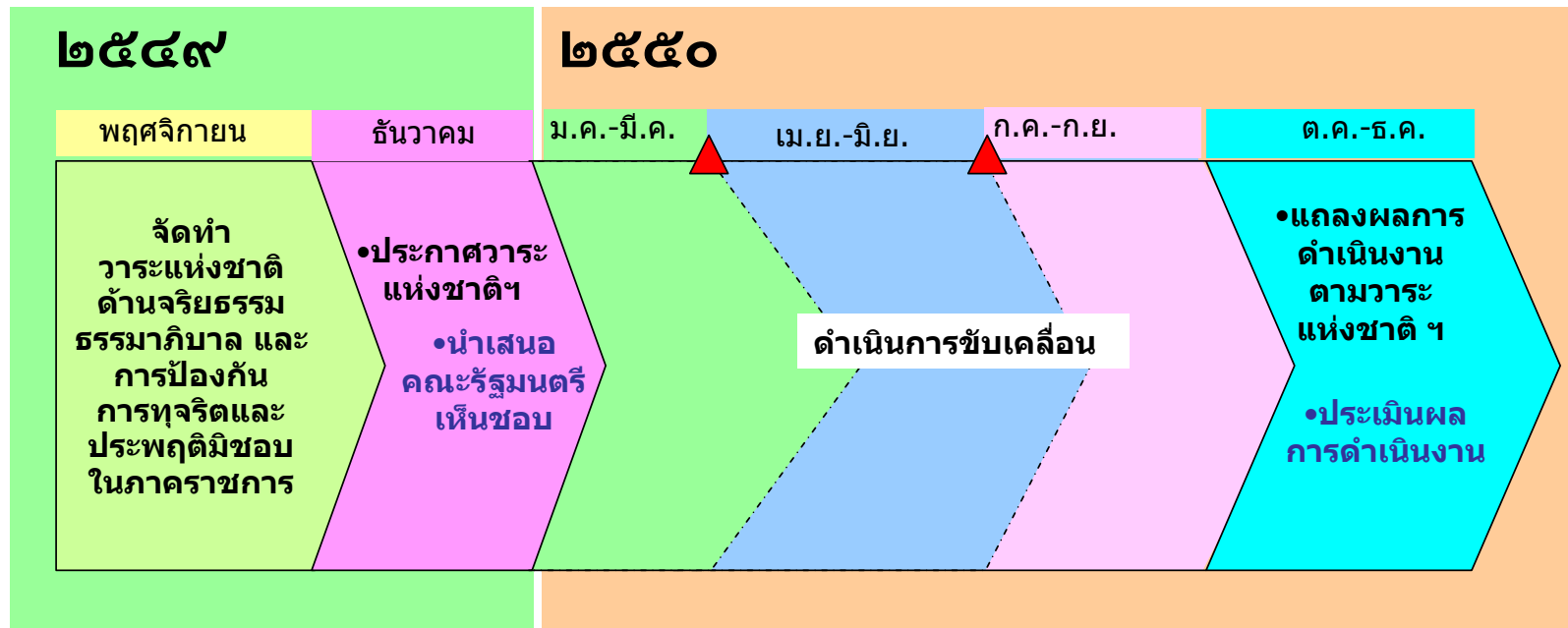
สำหรับรัฐวิสาหกิจและองค์กรมหาชนควรกำหนดให้มีการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม การปรับปรุงระบบการประเมินผลรัฐวิสาหกิจให้ครอบคลุมในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม รวมถึงการจัดตั้งคณะกรรมการธรรมาภิบาลในทุกรัฐวิสาหกิจ และองค์กรมหาชน เพื่อยกระดับจริยธรรมและธรรมาภิบาลในรัฐวิสาหกิจ โดยเฉพาะการปรับปรุงการบริหารงานขององค์กรเหล่านี้ในด้านความสุจริตโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีมาตรฐานในการกำกับดูแลตนเองที่ดี มีการเผยแพร่ข้อมูล ตอบสนองความต้องการของประชาชน และเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม

ในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรกระตุ้นให้มีการจัดทำแผนงาน/โครงการ เป็นการเฉพาะ เพื่อร่วมผนึกกำลังในการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ ด้านจริยธรรม ธรรมภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

นอกจากนี้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินการและประโยชน์ในการติดตามประเมินผล ควรมีการจัดตั้งสำนักงานบริหารโครงการ (Project Management Office) ตามวาระแห่งชาติด้าน จริยธรรม ธรรมภิบาลและการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ ขึ้นเป็นการเฉพาะ

และเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องและเชื่อมโยงไปทุกส่วนราชการภาครัฐ ควรต้องมีการปรับโครงสร้าง บทบาท ภารกิจของกลุ่มพัฒนาระบบบริหารของทุกหน่วยราชการให้เหมาะสม มีการสนับสนุนทรัพยากรที่เพียงพอ รวมทั้งการพัฒนาขีดสมรรถนะของข้าราชการ ที่ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มดังกล่าว ให้พร้อมรับต่อการเป็นกลไกการขับเคลื่อนให้วาระชาตินี้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างสมบูรณ์

ขั้นตอนการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ ด้านจริยธรรม ธรรมภิบาลและ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

**ปฏิทินการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมภิบาล
และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในภาครัฐ**

ที่	กิจกรรม	2549		2550												หมายเหตุ	
		พย.	ธค.	มค.	กพ.	มีค.	เมย.	พค.	มิย.	กค.	สค.	กย.	ตค.	พย.	ธค.		
๑	การจัดทำวาระแห่งชาติด้าน จริยธรรม ธรรมภิบาล และ การป้องกันการทุจริตและประพฤติ มิชอบในภาครัฐ																
๒	ประกาศวาระแห่งชาติด้าน จริยธรรม ธรรมภิบาล และ การป้องกันการทุจริตและประพฤติ มิชอบในภาครัฐ		๘ △														

วาระแห่งชาติ
ด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

ที่	กิจกรรม	2549		2550												หมายเหตุ
		พย.	ธค.	มค.	กพ.	มีค.	เมย.	พค.	มิย.	กค.	สค.	กย.	ตค.	พย.	ธค.	
๓	นำเสนอคณะรัฐมนตรีเห็นชอบวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐพร้อมเสนอแผนปฏิบัติงาน และการรายงานความก้าวหน้า		๑๙ △	ติดตามความก้าวหน้าครั้งที่ ๑ △						ติดตามความก้าวหน้าครั้งที่ ๒ △						
๔	ดำเนินการขับเคลื่อน															
๕	แสดงผลการดำเนินงานตามวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ												๓ △		△	ทุกหน่วยงานนำเสนอผลการดำเนินงาน
๖	ประเมินผลการดำเนินงานในรอบปี															

แผนงาน/โครงการ
ตามวาระแห่งชาติ
ด้านจริยธรรม ธรรมภิบาล
และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

ลำดับที่	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบหลัก
๑. การสร้างผู้นำและองค์การต้นแบบ		
๑	โครงการพัฒนาผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ คุณธรรมและจริยธรรมในภาครัฐ	สำนักงาน ก.พ.
๒	โครงการสร้างองค์การที่มีศักดิ์ศรี จริยธรรมและขีดสมรรถนะสูง	
	- โครงการ "นวัตกรรมทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล เพื่อทำความดีถวาย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในปีแห่งมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา"	สำนักงาน ก.พ.ร/ทุกส่วนราชการ
๓	โครงการสร้างองค์การต้นแบบในการปรับเปลี่ยน กระบวนทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยม	สำนักงาน ก.พ.ร.
๒. การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม ค่านิยม และการพัฒนาข้าราชการ		
๑	โครงการพัฒนาข้าราชการทุกระดับตามหลักสูตร เรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท และตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	สำนักงาน ก.พ. /สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๒	โครงการพัฒนาข้าราชการทุกระดับและจัดกิจกรรม ด้านคุณธรรม และจริยธรรมของข้าราชการ	สำนักงาน ก.พ. / ทุกส่วนราชการ
๓	โครงการพัฒนานักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่	สำนักงาน ก.พ.ร.
๔	การดำเนินการพัฒนาข้าราชการบรรจุใหม่ของ ระบบข้าราชการพลเรือนอย่างเป็นระบบ (Civil Service Academy)	สำนักงาน ก.พ.
๕	กำหนดเป็นนโยบายให้ข้าราชการปฏิบัติหลัก จริยธรรมตามหลักศาสนาอย่างน้อย ๑๐ วันต่อปี	สำนักงาน ก.พ. /กรมการศาสนา / สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ลำดับที่	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบหลัก
๓. การให้คำปรึกษา แนะนำและการจัดการความรู้		
๑	โครงการให้คำปรึกษาแนะนำด้านคุณธรรม จริยธรรม	
	- การพัฒนาที่ปรึกษาแนะนำด้านจริยธรรม (Ethics Counselor)	สำนักงาน ก.พ.
	- สายด่วนจริยธรรม	สำนักงาน ก.พ. / กระทรวงเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร
๒	โครงการส่งเสริมให้มีการจัดการความรู้และการ ปฏิบัติอันเป็นเลิศ (Best Practices) ด้านจริยธรรม และธรรมาภิบาล	สำนักงาน ก.พ.ร.
๓	การวางระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจริยธรรม	กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร / สำนักงาน ก.พ.ร.
๔. การปรับปรุงระบบบริหารงานบุคคลให้เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรม		
๑	การทดสอบข้าราชการทางด้านคุณธรรม และ จริยธรรม	สำนักงาน ก.พ.
๒	การวางเงื่อนไขด้านคุณธรรมและจริยธรรมเป็น องค์ประกอบแต่งตั้งบุคคลเข้าสู่การดำรงตำแหน่ง ผู้บริหารของหน่วยงาน	สำนักงาน ก.พ.
๓	การจัดทำสมุดพกข้าราชการ/บันทึกผลงานและ คุณงามความดี	สำนักงาน ก.พ. /สำนักงาน ก.พ.ร. และ ทุกส่วนราชการ
๔	การเสริมสร้างความเข้มแข็งของการพิทักษ์ระบบ คุณธรรม	สำนักงาน ก.พ.
๕	การสร้างระบบการรับฟังข้อร้องเรียนเกี่ยวกับ การทุจริตของหน่วยงาน (Whistleblower)	สำนักงาน ก.พ.
๖	การป้องกันความขัดแย้งระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (conflict of interests)	สำนักงาน ก.พ.

ลำดับที่	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบหลัก
๗	การสร้างโอกาสและทางเลือกใหม่ ในการปฏิบัติราชการ	สำนักงาน ก.พ.
๘	การกำหนดมาตรการที่เกี่ยวข้องกับ สินบนนำจับ	สำนักงาน ก.พ.ร. / กระทรวงการคลัง
๕. การพัฒนาระบบบริหารจัดการด้านคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาล		
๑	การพัฒนาตัวชี้วัดจริยธรรม	สำนักงาน ก.พ.ร.
๒	การวางระบบบริหารความเสี่ยงและการควบคุม ความเสี่ยงทางด้านจริยธรรม	สำนักงาน ก.พ.ร./ทุกส่วนราชการ
๓	การผลักดันให้ส่วนราชการดำเนินการตาม มาตรการสร้างราชการใสสะอาด	สำนักงาน ก.พ. / กระทรวงวัฒนธรรม / สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม
๔	การแต่งตั้งและพัฒนาผู้รับผิดชอบด้านจริยธรรม ในส่วนราชการ	สำนักงาน ก.พ.ร. / สำนักงาน ก.พ.
๕	การให้ส่วนราชการจัดทำมาตรฐานความโปร่งใส และตรวจสอบได้ตามกรอบมาตรฐานกลางของ ภาครัฐที่กำหนด	สำนักงาน ก.พ.
๖	การให้รางวัลหน่วยงานที่มีการสนับสนุนให้เกิด ความโปร่งใสและให้รางวัลแก่เจ้าหน้าที่ที่ได้รับ การยอมรับว่าเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ดำรงตน ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และมีความใสสะอาด และสร้างมาตรการจูงใจในการสนับสนุนคุณธรรม และจริยธรรมในสังคมไทย โดยให้รางวัลทั้ง หน่วยงานและระดับบุคคล	สำนักงาน ก.พ.

ลำดับที่	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบหลัก
๖. การวัดผลและตรวจสอบด้านจริยธรรม		
๑	การจัดทำแบบประเมินตนเอง (Ethics Self-Assessment) ให้แก่ข้าราชการ	สำนักงาน ก.พ.
๒	โครงการพัฒนาระบบการตรวจราชการ (ด้านการตรวจสอบจริยธรรมในส่วนราชการ) (ethics audit)	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี / กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ / กระทรวงยุติธรรม
๓	การจัดทำ/ทบทวนและผลักดันให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม จรรยาบรรณ	สำนักงาน ก.พ.
๔	การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับ คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการประจำกระทรวง	คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.)
๗. การวางระบบสนับสนุนและปัจจัยพื้นฐานด้านจริยธรรม และธรรมาภิบาล		
๑	การให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต	กระทรวงยุติธรรมและกระทรวงการต่างประเทศ
๒	ยกร่างกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรี	คณะทำงานของ ก.พ.ร.
๓	ยกร่างกฎหมายส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในวงราชการ	กระทรวงยุติธรรม / สำนักงาน ก.พ.ร. / สำนักงาน ก.พ.
๔	การจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ภาครัฐ	สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงาน ก.พ.
๕	การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่คุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในวงราชการ	กรมประชาสัมพันธ์/สำนักงาน ก.พ.ร. / สำนักงาน ก.พ.

ลำดับที่	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบหลัก
๖	โครงการพัฒนาองค์ความรู้ และศึกษาวิจัยการเสริมสร้างและยกระดับคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในระบบราชการไทย	สำนักงาน ก.พ.ร./กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๗	การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาจริยธรรมภาครัฐ	กระทรวงยุติธรรม / กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์/ สำนักงาน ก.พ.ร. / สำนักงาน ก.พ.
	- การเสริมสร้างบทบาทในการตรวจสอบภาคประชาชน	
	- การจัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาภาคประชาชน	
	- การสร้างช่องทางในการชมเชยข้าราชการผู้ประพฤติดี	
	- การสร้างเครือข่ายภาคประชาชนในการมีส่วนร่วม	
	- การสนับสนุนองค์การประชาสังคมในการติดตามสถานการณ์	
๘	การสร้างเยาวชนให้เป็นกลไกการส่งผ่านจริยธรรมไปสู่ครอบครัว	กระทรวงศึกษาธิการ/กระทรวงวัฒนธรรม
๙	การส่งเสริมและผลักดันให้ภาครัฐมีกลไกรับข้อร้องเรียน ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะและคำชมเชยจากประชาชน	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
อื่น ๆ		
๑	การขยายผลวาระแห่งชาติฯ ในรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	สำนักงานคณะกรรมการ นโยบายรัฐวิสาหกิจ / สำนักงาน ก.พ.ร. / กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น
	- โครงการยกระดับมาตรฐานระบบธรรมาภิบาลในรัฐวิสาหกิจ	สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ/กระทรวงการคลัง

ลำดับที่	โครงการ/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบหลัก
๒	การจัดตั้งสำนักงานบริหารโครงการ (Project Management Office) ตามวาระแห่งชาติว่าด้วยการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ธรรมภิบาลและการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ	สำนักงาน ก.พ.ร.
๓	การพัฒนาขีดความสามารถของกลุ่มพัฒนาระบบบริหารเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติให้เกิดผลในทางปฏิบัติ	สำนักงาน ก.พ.ร.